

Vergaderjaar 2022–2023

36 057

Wijziging van de Participatiewet in verband met het eenmalig categoriaal verstrekken van een energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen

Nr. 17

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR ARMOEDEBELEID, PARTICIPATIE EN PENSIOENEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 oktober 2022

Met de Wetswijziging eenmalige energietoeslag 2022¹ wil het kabinet voorkomen dat mensen met een laag inkomen in ernstige financiële problemen komen als gevolg van de stijgende energieprijzen. De wetswijziging geeft gemeenten de bevoegdheid om in het jaar 2022 een eenmalige energietoeslag te verstrekken aan huishoudens met een laag inkomen. Uit onder meer gesprekken met gemeenten blijkt dat de toeslag een hoog bereik kent en dat gemeenten via deze weg ook groepen inwoners leren kennen die eerder niet in beeld waren. Ik ben gemeenten dan ook zeer erkentelijk voor hun bereidheid deze toeslag uit te keren. Ook zeker gezien de hoeveelheid taken die gemeenten al hebben.

Naar aanleiding van de uitspraak van de Rechtbank Gelderland² is bij gemeenten onduidelijkheid ontstaan over de wijze waarop zij om moeten gaan met het toekennen van de energietoeslag aan studenten. Ik begrijp dat de onduidelijkheid voor gemeenten lang heeft geduurd en ik waardeer hun constructieve houding als het gaat om dit vraagstuk. In de brief Aanvullende maatregelen energierekening heb ik aangegeven wat de implicaties van de uitspraak van de rechtbank zijn en in welke gevallen en onder welke voorwaarden studenten in principe aanspraak kunnen maken op een financiële tegemoetkoming voor de energiekosten.

In dit kader reageer ik hierbij ook op de gewijzigde motie van het lid Podt³ over de energietoelage voor studenten. Gezamenlijk met de VNG zal ik de voorwaarden voor een financiële tegemoetkoming duidelijk richting studenten communiceren. Er zijn hierover al berichten geplaatst op rijksoverheid.nl en social media. Voor studenten die in ernstige financiële problemen dreigen te komen als gevolg van de energiekosten heeft het

¹ Kamerstuk 36 057.

² ECLI:NL:RBGEL:2022:4263.

³ Kamerstuk 36 064, nr. 16.

kabinet extra middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten (€ 35 miljoen in 2022). Over de wijze van toekenning en de verdeling van de middelen ben ik in overleg met gemeenten.

In de motie verzoekt de Kamer de regering ook om bij de individuele bijzondere bijstand niet te eisen dat studenten maximaal lenen bij DUO. Ik kan geen gehoor geven aan dit onderdeel van de motie. De financiële tegemoetkoming die studenten kunnen ontvangen voor stijgende energieprijzen is een vorm van individuele bijzondere bijstand en daarmee onderdeel van de Participatiewet. De Participatiewet is een vangnet voor mensen die geen eigen middelen hebben en ook geen beroep kunnen doen op andere regelingen, de zogenoemde voorliggende voorzieningen. Het is vaste rechtspraak dat de tot de studiefinanciering behorende component «rentedragende lening» bij de beoordeling van de draagkracht voor de bijzondere bijstand moet worden meegenomen.⁴ Gemeenten zijn wettelijk verplicht om het normbedrag voor het levensonderhoud uit de Wet studiefinanciering 2000 in aanmerking nemen. De student hoeft dit bedrag niet daadwerkelijk te lenen, maar de leencapaciteit telt wel mee bij het bepalen van het inkomen.

Hierbij zend ik u tevens de antwoorden op de volgende sets Kamervragen die ik heb ontvangen die betrekking hebben op de energietoeslag voor studenten:

- Kamervragen van de leden Podt en Van der Laan (beiden D66) over het bericht «Rechter: gemeente mag student niet uitsluiten van € 800 energietoeslag» (Aanhangsel Handelingen II 2022/23, nr. 177) (ingezonden 23 augustus 2022).
- Kamervragen van het lid Maatoug (GroenLinks) over «De uitspraak inzake de energietoeslag voor studenten» (Aanhangsel Handelingen II 2022/23, nr. 178) (ingezonden 18 augustus 2022).
- Kamervragen van het lid Kathmann (PvdA) aan de Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen over «uitsluiting studenten energietoeslag is onrechtmatig» (Aanhangsel Handelingen II 2022/23, nr. 180) (ingezonden 22 juni 2022).
- Kamervragen van het lid Kathmann (PvdA) aan de Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen over «uitsluiting studenten energietoeslag is onrechtmatig» (Aanhangsel Handelingen II 2022/23, nr. 179) (ingezonden 22 juni 2022).

De Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen,
C.J. Schouten

⁴ Zie onder meer: ECLI:NL:CRVB:2005:AS4786 en ECLI:NL:CRVB:2021:2523.